

ת"פ 62929/08 - מדינת ישראל פרקליטות מחוז דרום נגד סאלם אלאטרש

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 62929-08-21 מדינת ישראל נ' אלאטרש
תיק חיצוני: 675/20

לפני כבוד השופט אמיר דורון
מדינת ישראל פרקליטות מחוז דרום
נשיממה
נגד
נאשם סאלם אלאטרש ע"י ב"כ עו"ד סעדה

החלטה

רקע:

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המיחס לו עבירה של ריבוי נישואין, בגיןו לסעיף 176 לחוק העונשין תשל"ז-1977 (החוק).

הביקורת:

2. ב"כ הנאשם שטח טענותיו המקדמיות במסגרת עתר לביטול כתב האישום שהוגש נגד הנאשם בשל הטענות הבאות:

א. הגנה מן הצדק מחמת אפליה הנאשם אל מול אוכלוסיות אחרות בישראל.

ב. אכיפה ברנית.

ג. אי ידוע על זכות השימוש.

ד. חריגת המשמע מההנחיות פרקליט המדינה ביחס להגשת כתב אישום בעבירות אלו.

תמצית טענות הנאשם:

3. **טענת האפליה** - לדידו, בעוד שסעיף 179 בחוק מאפשר מתן פטור ליهודי שנישא נישואין שניים על פי היתר מבית הדין הרבני, הרי שסעיף 180 בחוק, מצמצמת שיקול דעת בית הדין הדתי, וקובעת שני חריגים בלבד - שהם מחלוקת נפש של בן הזוג הנשי, או שבן הזוג הנשי נעדר בנסיבות מעוררות חשש לחיו לפחות שבע שנים. לשון אחר-

לבית הדין הרבני יש סמכות ללא סיג, בגיןוד לבית הדין הדתי המוסלמי, לו רק שתי אפשרויות חוקיות.

הנאשם סקר החקיקה הרלוונטי, והדרך בה התפתחה ממצב בו לכואורה לא היה הבדל בין יהודים למוסלמים באשר לנשיות אישה שנייה, ממצב שהשתנה לאחר חקיקת סעיפים 179 ו-180 בחוק. לתמיכה בטעنته, הפנה למספר הליכים משפטיים התומכים בטעنته, מהם נלמד שבית הדין הרבני התיר לייהודים לשאת אישה שנייה, מסיבות שונות ואחרות מאלו הקבועות בסעיף 180 ביחס למוסלמים. לדידו, השוני האמור, יוצר אפליה בין אזרחיה המדינה לפי דתם. משכך, עתר לכך שבית המשפט יורה על ביטול כתוב האישום, בשל האפליה הברורה.

4. **האכיפה הברנית** - לדידו, ממד תופעת הנישואין לאשה שנייה בחברה הערבית גדולים לאין שיעור מכמות כתבי האישום שהוגשו. הנואשם סבור שהמאשימה מודעת לננותם אלו, וסביר הוא שמדובר בדעה שיפוטית. המדינה אוכפת העבירה נגד מספר מועט בלבד, ומנגד אלפיים שלא הוגש נגד כתוב אישום. משכך, יש להורות על ביטול כתוב האישום מחמת טענה זו.

5. **אי ידוע על זכות שימוש** - בחומר החקירה אין ذכר למסמך המעיד על ידוע באשר לזכות לשימוש. חסר זה, רלוונטי לדידו, ביחס לשתי חובות המדינה, האחת להודיע לחסוד כי חומר החקירה הוועבר לידי המאשימה (**המכtab הריאון**), והשנייה להודיע לחסוד כי הוחלט לשקל הגשת כתוב אישום נגדו (**המכtab השני**). לדידו, המאשימה חדלה בשני המקרים. כתוצאה, נפגעה זכות הנואשם לשטוח טענותיו ולכאורה לשכנע המאשימה שלא הגיע כתוב אישום נגדו. הנואשם סבור שיש בידו טענות כבודות משקל, שהיו משכנעות המאשימה שלא הגיע כתוב האישום. הנואשם מבקש ביטול כתוב האישום, ולא מתן אפשרות לדיעבד, שכן המאשימה לא תוכל לשנות דעתה שכבר גובשה.

6. **החריגה מהנחיות פרקליט המדינה** - ב"כ הנואשם הפנה להנחיית פרקליט המדינה שמספרה 14.12 מיום 23.2.99. הנואשם טוען כי בית הדיןشرع, החליט ביום 31.10.17 להעיר ליווץ המשפט למשלה פרטי הנואשם, כדי נקיטת אמצעים הדרושים. לדידו, עדמה זו של בית דיןشرع, היא שהובילה לפתח החקירה נגדו, זו נפתחה ללא אישור היועמ"ש או גורם מוסמך מטעמו. עוד הוסיף, כי הפרקליטות לא קיבלה עדמת הגורם המאשר עובר להגשת כתוב האישום, ומשכך החקירה והגשת כתוב האישום נעשו בהעדר סמכות.

תמצית טענות המאשימה:

7. המאשימה עתרה לדחית הבקשה, מהnimוקים הבאים:

א. **טענת האפליה והאכיפה הברנית** - לדידה, הנואשם לא הצליח להוכיח שנפל גם בהחלטתה להגיש כתוב האישום, או להטיל דווי בשיקול דעתה. הנואשם לא הצליח להציג תשתיית ראייתית מבוססת היבט לטענה זו. אין כל בסיס שהעמדת הנואשם לדין, מבוססת על שיקולים זרים, או על שרירות. כל

טענה של הנאשם בדבר קיום עבירות זהות המבוצעות בהיקפים הנטענים על ידו, אינם ברוי בדיקה או כימות ולא הוכחו על ידי הנאשם מעבר לטענה בלבד. המאשימה בוחנת כל מידע המגיע אליה בדבר ביצוע עבירות אלו, ושוקלת שיקוליה בהתאם למידע זה.

המאשימה הוסיפה, בהתייחסה לטענת הקיפוח אל מול אזרח המדינה היהודים, שמדובר בטיעון תיאורטי, שכן הנאשם לא עומד בתנאי הסף שקבע החוקnik כדי לשאת אישת נשיה. הנאשם לא פעל בזמן אמת (עובד לנישואיו) כדי לקבל הסעד אותו דרש כתע, והדוגמאות שהביא מלמדות בדיק על אותם אנשים שפנו מראש לקבל אישור וקיבלווהו. עוד הוסיפה, שטענת האפליה בין יהודים למוסלמים, אין מקומה להישמע במסגרת טענות מקדמות. זהו המצב החוקי, ולא משנה הטענה באשר לדרכ הילוך החוקnik ודבר קיומ חוקים קודמים בעבר.

ב. **טענת אי מתן זכות שימוש** - לדידה, פרקליט המדינה שינה הנקווית, וקבע כי כל המקבל מכתב ראשון יוכל להתעלם הימנו, שכן ככל שיוחלט שיש מקום לשקלול הגשת כתב אישום, ישלח אליו המכתב השני. המאשימה צינה שיש ראייה לכך שהמחتب השני נשלח לנאים, וצרפה ראייה זו לתגובהה. עוד בהבירה, שכותב האישום בתיק דנא, הוגש ביום 29.8.21, לאחר מיצוי כל הלि�י השימוש והידעו.

ג. **טענת החריגת מהנקווית** - לדידה, ההנחה אליה הפנה הנאשם אינה רלוונטית, וועסקת במקרים של פתיחה בחקירה במקרים רגילים כמו הסטה לאלימות, עבירות ביטחון חמורות וכיוצא. מדובר במקרה בו המאשימה ביצעה מלאכתה חלק מהמאבק בתופעת הנישואין הבלתי חוקיים. החלטת המאשימה מגובה בהנחהה מס' 4.1112 של היועץ המשפטי לממשלה, הקובעת בסעיף 16 בה, אפשרות המאשימה להגיש כתב אישום בדרך בו נקתה במקרה דנא.

8. דין והכרעה:

דין הבקשה להידחות.

א. **האכיפה הברורנית** - בדנ"פ 5387/20 רפי רותם נ' מדינת ישראל, נקבע כי החלטת המאשימה להגיש כתב אישום תבחן ב邏כפי הצדוק וההגינות ולא ב邏כפי הסבירות והמידתיות הנהוגה בדיון המנהלי. מבחני בית המשפט אינם נעשים בכלים מנהליים ובית המשפט אינו מחייב שיקול דעת התביעה, אלא בוחן האם במקרה הנוכחי נגמר לנאים עוזל בהגשת כתב האישום. לא מצאתי בנימוקי הנאשם, כל בסיס ראייתי לטעنته. משайн בסיס ראייתי לטענה כי שיקולי המאשימה אינם סבירים, לבטח בקביעה המוחלטת אודות אחוזי אוכלוסייה SMB צבעים עבירה שאינה נאכפת נגדם, הרי שאין כלל מקום להתייחס לסוגיה זו כזו שהוכחה. ומשלא הוכחה, לא תהווה בסיס לקבלת הטענה.

ב. טענת האפליה - עמדת המאשימה מקובלת עלי. הליר זה, אינו האכשניה לתקיפה ישירה או עקיפה של ישום החוק הקיימים. מדובר במעשה חקיקה וותיק בספר החוקים, וככל שהוא מקום לתקוף אותו על בסיס טענה זו, הדבר היה צריך להיעשות סמור למועד חקיקתו. אין בכך כדי למנוע תקיפה עתידית של החוק מהנימוקים שנבענו על ידי הנאשם, אלא, כאמור, הליר זה אינו המקום הרואן לעשות כן. כל עוד המאשימה פעלה על פי לשון החוק, אין מקום לקבוע שקיימת אפליה בישומו.

ممילא, הנאשם לא פעל כדי למצות טענה זו עבור לאשרור נושאוי בבית הדין השערוי, ולא עתר לקבל אישור לשאת אישנה שנייה. ברז, שלו היה בית הדין השערוי מתנגד לכך, היה לנאם בסיס משפטי לפועל בדרך שGBK הוא לפועל כתעת. בית המשפט לא יאפשר תקיפה עקיפה של חוק ראשי במסגרת הליר זה לבטח עת מבקש הנאשם סעד שאינו בסמכות בית המשפט. משkeptו הנאשם על שמריו, ניתן לקבוע שהסכים עם המצב החוקי הקיימים, ולא זו אף זו, فعل נגדו עת בחר לשאת אישנה שנייה בניגוד לחוק. משכך, גם טענה זו אינה מתתקבלת.

ג. זכות המידע לשימוש - הריאות שהציגה המאשימה, מלמדות בצורה ברורה שהנאם קיבל ידוע על כך שהמאשימה תשקל הגשת כתב אישום נגדו. יתרה מכך, כתב האישום הוגש בשינויים משמעותיים למועד ביצוע העבירה, כך שmailto היה בידי הנאשם מלא הזמן לבוא בדברים עם המאשימה, גם לאחר הגשת כתב האישום, כדי לשנות טענותיו (לרבות זו שלטענתו עוסקת במועד נושאוי). למשל עשה כן, אין לו להלן אלא על עצמו. יתרה מזה, גם לו היה פגם במידע הנאשם, לא היה הדבר מוביל מינה וביה לביטול כתב האישום, והוא מקום, לו הוכח הדבר, לשקל הוריה על קיום שימוש בדיעבד. כך או כך, הטענה לא הוכחה. נכון אמר, אני מקבל הטענה.

ד. החrigga מהנחות פרקליט המדינה - מקובלת עלי עמדת המאשימה, כי ההנחה הרלוונטית במקורה דנא, היא הנחתית היומש לצוינה מעלה. מדובר בהנחה שנינתנה בדיון, נוכח רצון המדינה להתמודד עם תופעה פושה של ריבוי נושאין בניגוד לחוק. מדובר במאזן חברותי ומשפטי כולל להיאבק בתופעה זו. אין בישום ההנחה כדי קביעת שמדובר בחrigga מהנחות - נהפוך הוא! הנאשם לא הצליח להוכיח כי המאשימה פעלה בניגוד להנחה זו.

סוף דבר

הבקשה נדחתת. כפי שנקבע, במועד הקבוע בתיק, ינתן מענה מפורט לכתב האישום ויתקיים דין לפי סעיף 144 לחסד"פ.

המציאות תודיעו לצדדים.

ניתנה היום, ט"ז אדר א' תשפ"ד, 25 פברואר 2024, בהעדר
הצדדים.